

Σοφία Κόκκινου, «Το μπουρίνι» - Μια περιήγηση στο θεσσαλικό κάμπο με τον Μ. Καραγάτση (Μικροσενάριο διδασκαλίας)

Είναι γεγονός ότι οι παραδοσιακές θεωρίες της λογοτεχνίας του 19^{ου} αιώνα εστίαζαν κυρίως στον συγγραφέα, συνδυάζοντας την ερμηνεία και την κριτική των έργων με τα βιογραφικά στοιχεία του δημιουργού και το ιστορικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εκείνος έζησε και δραστηριοποιήθηκε. Η τάση αυτή άρχισε να αμφισβητείται κατά τον 20^ο αιώνα από τους εκπροσώπους του φορμαλισμού, του δομισμού και του μεταδομισμού, οι οποίοι μετέφεραν το ενδιαφέρον της κριτικής από τον συγγραφέα στο ίδιο το κείμενο, με τη μελέτη των εσωτερικών τους χαρακτηριστικών και των λογοτεχνικών κανόνων.¹ Αλλά και στη συνέχεια παρατηρήθηκε μια μετατόπιση του ενδιαφέροντος από το κείμενο στον αναγνώστη, με τις θεωρίες της αναγνωστικής ανταπόκρισης και της αισθητικής της πρόσληψης των Iser και Jauss.²

Η παραπάνω μεταφορά του κέντρου βάρους από τον συγγραφέα στο κείμενο και τελικά στον αναγνώστη σηματοδοτεί την ενεργοποίηση του τελευταίου. Στην προκειμένη περίπτωση η ερμηνεία του κειμένου στηρίζεται στην αναγνωστική εμπειρία, η οποία διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο, και εισάγει το στοιχείο της υποκειμενικότητας στην μελέτη ενός λογοτεχνικού έργου.³ Ο αναγνώστης αποκτά ενεργητικό ρόλο, νοηματοδοτεί το κείμενο και συχνά έχει τη δυνατότητα να εκφραστεί μέσω της δημιουργικής γραφής ή άλλης καλλιτεχνικής δραστηριότητας, χρησιμοποιώντας ως αφετηρία τα λογοτεχνικά έργα που αναγιγνώσκει.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι για την προσέγγιση ενός έργου δεν επιλέγεται μόνο μία συγκεκριμένη πρακτική. Από την άλλη, η πλήρης αυτονομία και η αποδοχή όλων ανεξαιρέτως των θεωριών δεν ενδείκνυται για την ερμηνεία και κριτική των κειμένων. Το ιδανικότερο είναι να αξιοποιηθούν αρκετές ερμηνευτικές μέθοδοι, οι οποίες να αναλύουν το έργο από διαφορετικές σκοπιές και να συμβάλλουν στην επίτευξη πολλαπλών στόχων.⁴

Οι θεωρίες της λογοτεχνίας ασκούν επιρροή και στη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Αν στην ερμηνεία των κειμένων παρατηρείται μια μετάβαση από τον συγγραφέα στο κείμενο, στη διδακτική παρατηρείται μια μετάβαση από τον δάσκαλο στον μαθητή.⁵ Η παραδοσιακή, μετωπική, δασκαλοκεντρική διδασκαλία των παλαιότερων χρόνων παραδίδει τη σκυτάλη σε ομαδοσυνεργατικές μεθόδους, με τη χρήση του διαλόγου στο επίκεντρο, όπου τον κύριο ρόλο διαδραματίζουν οι ίδιοι οι μαθητές. Στο πνεύμα αυτό κινείται και το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών για το Γενικό Λύκειο, το οποίο, εξάλλου, ορίζει

¹ Ιωάννης και Νικήτας Παρίσης, *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Αθήνα, 2018, σελ. 189

² Robert Holub, «Θεωρία της πρόσληψης: η σχολή της Κωνσταντίας», *Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό* (επιμ. Raman Selden), μτφ. Α. Βαλδραμίδου, Γ. Δεληβοριά, Ά. Παπανικολάου, Φ. Χατζηιωαννίδου, ΑΠΘ Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 2004, σελ. 445 κ. εξ.

³ Α. Κυρκίνη, Β. Τσάφος, Ε. Βλαχογιάννη, Μ. Καλλιάνου, Α. Παπαδαντωνάκης, Λ. Πόλκας, *Επιμορφωτικό υλικό για το Ειδικό μέρος του Προγράμματος Σπουδών Ειδικότητα ΠΕ02*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, 2006, σελ. 46

⁴ Graham Allen, «An exemplary reader: the critical theory of Raman Selden», *Critical Survey*, Vol. 4, No. 3, *Critical theory in the classroom* (1992), σελ. 312-313

⁵ Α. Κυρκίνη κλπ, (ό. π. σημ. 3), σελ. 46

ως γενικό σκοπό της διδασκαλίας της Λογοτεχνίας την «κριτική αγωγή στον σύγχρονο πολιτισμό».⁶ Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ερμηνευτική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων στηρίζεται σε δύο βασικές διαδικασίες: αφενός στην κατανόηση των κειμένων και αφετέρου στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.⁷ Οι μαθητές επιχειρούν να εντοπίσουν τα νοήματα των κειμένων, τα οποία μπορεί να είναι διαφορετικά για κάθε παιδί, και καλούνται να γίνουν και οι ίδιο δημιουργοί των δικών τους έργων, χρησιμοποιώντας ως βάση τα διδακτέα κείμενα. Η προσέγγιση αυτή στοχεύει, όπως γίνεται αντιληπτό, στην ανάπτυξη της φιλιανγνωσίας και της δημιουργικότητας.

Η επιτυχημένη εφαρμογή των σύγχρονων διδακτικών μεθόδων προϋποθέτει και τη χρήση σύγχρονων μέσων διδασκαλίας. Έτσι, προτείνεται η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (στο εξής ΤΠΕ) στη διδακτική πράξη, αφού η χρήση τους συμβάλλει στην ανανέωση των στρατηγικών ανάγνωσης και ερμηνείας, στη σύνδεση της λογοτεχνίας με άλλες τέχνες και στη διαθεματική προσέγγιση του μαθήματος. Φυσικά, εξυπακούεται ότι οι ΤΠΕ μπορούν να λειτουργήσουν ως πηγή πληροφοριών για τον συγγραφέα, την εποχή του, το λογοτεχνικό ρεύμα που εκπροσωπεί και τις κριτικές που συνοδεύουν το έργο του. Όλα αυτά μπορούν να οδηγήσουν στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, που είναι η μετατροπή του δασκάλου από τη μοναδική πηγή γνώσης σε συντονιστή του μαθήματος και των γνωστικών διαδικασιών,⁸ και η αναβάθμιση του μαθητή από απλό ακροατή ή συμμετέχοντα σε κυρίαρχο της μαθησιακής διαδικασίας.

Γνώσεις και πρότερες ιδέες ή αντιλήψεις των μαθητών

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω παρατηρήσεις δημιουργήθηκε η ιδέα της διδακτικής πρότασης που θα αναλυθεί παρακάτω. Πρόκειται για ένα μικροσενάριο διδασκαλίας της λογοτεχνίας στη Β' Λυκείου, διάρκειας τριών διδακτικών ωρών, το οποίο αποτελείται από ποικίλες μικροδραστηριότητες με συγκεκριμένη εστίαση. Επιλέχθηκε το απόσπασμα από το διήγημα του Μ. Καραγάτση «Το μπουρίνι», που περιλαμβάνεται στο σχολικό βιβλίο των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Β' Λυκείου. Οι μαθητές λόγω σχολικής βαθμίδας είναι εξοικειωμένοι με την ερμηνευτική προσέγγιση των κειμένων, όπως και με τα βασικά εκφραστικά μέσα και τους αφηγηματικούς όρους που χρησιμοποιούνται στη λογοτεχνία. Παλαιότερη επαφή με έργα του Μ. Καραγάτση μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη αντίληψη του τρόπου γραφής του συγγραφέα. Οι μαθητές δεν είναι απαραίτητο να γνωρίζουν κάτι για το νατουραλισμό, αφού το λογοτεχνικό ρεύμα θα μελετηθεί με αφορμή το συγκεκριμένο κείμενο. Από την άλλη, ωστόσο, είναι απολύτως απαραίτητη η καλή γνώση των υπολογιστών.

Σκοπός και στόχοι

Οι μαθητές αναμένεται:

---

⁶ ΥΠΠΕΘ, *Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2018 – 2019*, 142758/Δ2/04-09-2018, σελ. 17 κ. εξ.

⁷ Δημήτρης Κουτσογιάννης (επιμ.), «Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, Τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02», *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη*, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Πάτρα, 2014, σελ. 144

⁸ Α. Κυρκίνη κλπ, (ό. π. σημ. 3), σελ. 58-59

- Να έρθουν σε επαφή με τη ζωή και το έργο του Μ. Καραγάτση και να μελετήσουν το ρεύμα του νατουραλισμού.
- Να παρατηρήσουν τα χαρακτηριστικά που αποδίδει ο συγγραφέας στους ήρωές του και να τα συσχετίσουν με το φύλο τους και την κοινωνικής τάξη στην οποία ανήκουν.
- Να γνωρίσουν μια πλευρά της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, το αγροτικό ζήτημα, και να συγκεντρώσουν πληροφορίες για την καθημερινή ζωή των κολίγων και των τσιφλικιάδων στη Θεσσαλία.
- Να εντοπίσουν τα γλωσσικά και εκφραστικά μέσα και τις αφηγηματικές τεχνικές που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας.
- Να ανακαλύψουν οι ίδιοι τη γνώση μέσα από τις δραστηριότητες που τους ανατίθενται.
- Να εργαστούν σε ομάδες και να καλλιεργήσουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή ιδεών και καλών πρακτικών.
- Να εκφραστούν δημιουργικά, ώστε να αναπτύξουν καλλιτεχνικές δεξιότητες.
- Να χρησιμοποιήσουν το διαδίκτυο στην αναζήτηση πληροφοριών.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των εργαλείων Google Drive και άλλων πολυμεσικών εφαρμογών.

Κατηγορία λογισμικού - ψηφιακές εφαρμογές, οργάνωση τάξης & απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Για την ολόπλευρη ψηφιακή υποστήριξη της διδασκαλίας του κειμένου ενδείκνυται να αξιοποιηθούν εκπαιδευτικά ψηφιακά περιβάλλοντα διαφόρων ειδών,⁹ καθένα από τα οποία συνδέεται με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις και συμβάλλει με το δικό του τρόπο στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων. Προτείνεται να χρησιμοποιηθεί το εργαλείο εννοιολογικών χαρτών Bubl.us, προτζέκτορας, τα εργαλεία του Google Drive, διάφοροι ιστότοποι, το πρόγραμμα δημιουργίας οπτικοακουστικών παρουσιάσεων Photo Story 3 και μία βιντεοκάμερα, για την καταγραφή μαθητικών δραστηριοτήτων.

Η διδασκαλία θα λάβει χώρα στην αίθουσα των υπολογιστών. Οι μαθητές θα χωριστούν σε έξι ομάδες των 4-5 ατόμων και κάθε ομάδα θα καθίσει μπροστά από έναν υπολογιστή. Είναι απαραίτητη η σύνδεση στο διαδίκτυο. Στους υπολογιστές που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι εγκατεστημένο το Photo Story 3. Επιπλέον, τουλάχιστον ένας μαθητής από κάθε ομάδα θα πρέπει να διαθέτει λογαριασμό Gmail, ώστε να συνδεθεί μέσω αυτού στο Google Drive και το Bubl.us.

⁹ Διεύθυνση Επιμόρφωσης και Πιστοποίησης, «Επιμορφωτικό υλικό 2^{ης} συνεδρίας. Κατηγοριοποίηση εκπαιδευτικών περιβαλλόντων, Συστάδα Β1.1 Θεωρητικών Επιστημών και Καλλιτεχνικών», *Εισαγωγική επιμόρφωση για την εκπαιδευτική αξιοποίηση ΤΠΕ (Επιμόρφωση Β1 Επιπέδου)*, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Νοέμβριος 2017², σελ. 6

Περιγραφή και αιτιολόγηση του σεναρίου

Στο παρόν μικροσενάριο οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν πληροφορίες για το συγγραφέα και το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το προς μελέτη κείμενο σε διάφορους ιστότοπους. Θα εφαρμοστεί η κειμενοκεντρική προσέγγιση του αποσπάσματος, αλλά δεν θα υιοθετηθεί η παραδοσιακή δασκαλοκεντρική διδασκαλία. Οι μαθητές θα αναλάβουν να εργαστούν σε ομάδες και στη συνέχεια να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τα συμπεράσματά τους, ενώ ο εκπαιδευτικός θα έχει κυρίως καθοδηγητικό και συμβουλευτικό ρόλο. Θα χρησιμοποιηθεί το εργαλείο εννοιολογικών χαρτών για την καλύτερη αποτύπωση των ιδεών των μαθητών. Και οι έξι ομάδες θα εργαστούν πάνω στα ίδια [φύλλα εργασίας](#) (με εξαίρεση την τελευταία δραστηριότητα), ώστε όλοι οι μαθητές να μελετήσουν το έργο στο σύνολό του. Με την τελευταία δραστηριότητα (η οποία είναι διαφορετική για κάθε ομάδα) επιδιώκεται μια εναλλακτική και πιο δημιουργική προσέγγιση του διηγήματος, η οποία δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να εκφραστούν καλλιτεχνικά και να ξεφύγουν από τις παραδοσιακές ασκήσεις εμπέδωσης.

Υλοποίηση του σεναρίου

1η διδακτική ώρα:

Προετοιμασία: Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές σε έξι ομάδες των 4-5 ατόμων (ανάλογα με τη δυναμική του τμήματος). Κάθε ομάδα παίρνει θέση μπροστά από έναν υπολογιστή. (περίπου 5 λεπτά)

Αφόρμηση: Ο εκπαιδευτικός προβάλλει στην οθόνη προβολής μια φωτογραφία του Μ. Καραγάτση και ρωτά αν κάποιος από τους μαθητές μπορούν να τον αναγνωρίσουν. Στη συνέχεια προβάλλει ένα απόσπασμα από το [υποκιμαντέρ του Υπουργείου Πολιτισμού](#) για τον συγγραφέα. (περίπου 5 λεπτά)

Δραστηριότητα: Οι μαθητές ανά ομάδες αναζητούν περαιτέρω πληροφορίες για τον Καραγάτση, επιμένοντας ιδιαίτερα στη σχέση του συγγραφέα με τη Θεσσαλία. Ενδεικτικά μπορούν να αξιοποιήσουν τους παρακάτω ιστότοπους: [Wikipedia](#), [Εθνικό Κέντρο Βιβλίου](#) (και ειδικό αφιέρωμα του ΕΚΕΒΙ [εδώ](#)), [Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα](#), [Νόστιμον Ήμαρ](#), τη σελίδα στο [Facebook](#) και τον ιστότοπο του χωριού Ραψάνη Λάρισας, όπου ο συγγραφέας πέρασε τα καλοκαίρια της νιότης του ([εδώ](#) και [εδώ](#)). Κάθε ομάδα καταγράφει τις πληροφορίες που θεωρεί σημαντικές στον κειμενογράφο Google Docs. (περίπου 15 λεπτά)

Αφόρμηση: Ο εκπαιδευτικός προβάλλει στους μαθητές ένα απόσπασμα από την ταινία του Βασίλη Γεωργιάδη "[Το χώμα βάφτηκε κόκκινο](#)" και ζητά από τους μαθητές να αναφέρουν όσα γνωρίζουν για το αγροτικό ζήτημα στη Θεσσαλία. (περίπου 5 λεπτά)

Ανάγνωση: Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το κείμενο του Μ. Καραγάτση "Το μπουρίνι" (σχολικό βιβλίο, σελ. 409). (περίπου 5 λεπτά)

Δραστηριότητα: Οι μαθητές ανά ομάδες αναζητούν περαιτέρω πληροφορίες για τη ζωή των κολίγων. Ενδεικτικά μπορούν να αξιοποιήσουν τους παρακάτω ιστότοπους: Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα ([εδώ](#) και [εδώ](#)), το σχολικό βιβλίο της Γ' τάξης Λυκείου [Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας](#) και τον ιστότοπο για το Λαρισαίο φωτογράφο [Τάκη Τλούπα](#) που

απεικόνισε την αγροτική ζωή στη Θεσσαλία. Επιπλέον, μπορούν να ακούσουν στο YouTube τραγούδια με σχετικό περιεχόμενο (π.χ. Λουκιανός Κηλαηδόνης, "[Κολλήγα γιος](#)" και Διονύσης Σαββόπουλος, "[Κιλελέρ](#)"). Κάθε ομάδα καταγράφει τις πληροφορίες που θεωρεί σημαντικές στον κειμενογράφο Google Docs. (περίπου 10 λεπτά)

Άσκηση για το σπίτι: Οι μαθητές ολοκληρώνουν τις δραστηριότητες που ξεκίνησαν στο σχολείο. Καλό είναι να καταγράψουν το υλικό τους σε ένα αρχείο Google Doc ή, έστω, σε Word, γιατί θα χρειαστεί να το μοιραστούν με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους στα επόμενα μαθήματα.

2η διδακτική ώρα:

Δραστηριότητα 1: Οι μαθητές, ανά ομάδες, επεξεργάζονται το κείμενο και αναζητούν τα βασικά χαρακτηριστικά που δίνει ο συγγραφέας στον τύπο του τσιφλικά και στον τύπο του κολίγα, προσπαθώντας να συσχετίσουν τα χαρακτηριστικά αυτά με την κοινωνική τάξη και το φύλο των προσώπων. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα της δραστηριότητας παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και καταγράφονται στο Bubbl.us. (περίπου 15 λεπτά)

Δραστηριότητα 2: Οι μαθητές, ανά ομάδες, μελετούν προσεκτικά τα αποσπάσματα που αναφέρονται στη γυναίκα του Γκουντή, στη Γαλλίδα φίλη του Χατζηθωμά και στη Ζωγράφω και εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής τάξης και του φύλου τους που τους αποδίδει ο συγγραφέας. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα της δραστηριότητας παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και καταγράφονται στο Bubbl.us. (περίπου 15 λεπτά)

Δραστηριότητα 3: Οι μαθητές, ανά ομάδες, αναζητούν στο διαδίκτυο πληροφορίες για το ρεύμα του νατουραλισμού, στο οποίο εντάσσεται το συγκεκριμένο κείμενο. Ενδεικτικά μπορούν να αξιοποιήσουν τους παρακάτω ιστότοπους: το σχολικό βιβλίο [Λεξικό Λογοτεχνικών όρων](#), [Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα](#) και το [Google Arts & Culture](#) (για άντληση εικόνων σχετικών με το καλλιτεχνικό ρεύμα του νατουραλισμού στις εικαστικές τέχνες). Στη συνέχεια επισημαίνουν τα νατουραλιστικά γνωρίσματα του διηγήματος στους ανθρώπινους τύπους, τις περιγραφές και τους διαλόγους. Τέλος, τα αποτελέσματα της δραστηριότητας παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και καταγράφονται στο Bubbl.us. (περίπου 15 λεπτά)

Άσκηση για το σπίτι: Οι μαθητές ολοκληρώνουν τις δραστηριότητες που ξεκίνησαν στο σχολείο. Καλό είναι να καταγράψουν το υλικό τους σε ένα αρχείο Google Doc ή, έστω, σε Word, γιατί θα χρειαστεί να το μοιραστούν με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους στα επόμενα μαθήματα.

3η διδακτική ώρα:

Δραστηριότητα 1: Οι μαθητές, ανά ομάδες, εντοπίζουν τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στο κείμενο (π.χ. αντιθέσεις, εικόνες κλπ), διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους για τη γλώσσα του κειμένου (ομιλία του θεσσαλικού κάμπου) και καταγράφουν τα βασικά αφηγηματικά στοιχεία. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα της

δραστηριότητας παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και καταγράφονται στο Bubbl.us. (περίπου 15 λεπτά)

Δραστηριότητα 2: Κάθε μία ομάδα διαμοιράζεται το υλικό που έχει συγκεντρώσει με τις άλλες ομάδες. Με βάση αυτό το υλικό, οι ομάδες εκπονούν τη δραστηριότητα που τους έχει ανατεθεί. Εφόσον οι δραστηριότητες έχουν ολοκληρωθεί και υπάρχει χρόνος, οι εργασίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης, διαφορετικά διαμοιράζονται στους μαθητές μέσω του διαδικτύου. (περίπου 30 λεπτά)

Άσκηση για το σπίτι: Οι ομάδες ολοκληρώνουν τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1η ομάδα: Να δημιουργήσετε μια **ψηφιακή αφίσα** με το εργαλείο **Σχέδια Google**, η οποία θα αποτελέσει το ψηφιακό βιογραφικό του Μ. Καραγάτση. Να αξιοποιήσετε το υλικό που συγκεντρώθηκε από τις δραστηριότητες τόσο της δικής σας όσο και των άλλων ομάδων (κείμενα γραπτού λόγου, φωτογραφίες, βίντεο κλπ).

2η ομάδα: Να δημιουργήσετε μια **Παρουσίαση Google** στην οποία θα παρουσιάσετε τη ζωή των κολίγων. Να αξιοποιήσετε το υλικό που συγκεντρώθηκε από τις δραστηριότητες τόσο της δικής σας όσο και των άλλων ομάδων (κείμενα γραπτού λόγου, φωτογραφίες, βίντεο κλπ).

3η ομάδα: Να **διασκευάσετε** το διήγημα “Το μπουρίνι” μεταφέροντάς το σε άλλο τόπο και άλλη εποχή. Μπορείτε να κάνετε όποιες άλλες αλλαγές πιστεύετε ότι ταιριάζουν στη διασκευή που σκεφτήκατε. Να καταγράψετε το κείμενό σας σε ένα αρχείο **Google Doc**.

4η ομάδα: Στο σχολικό σας βιβλίο διαβάσατε μόνο ένα απόσπασμα από το διήγημα “Το μπουρίνι”, δεν γνωρίζετε όμως πώς τελειώνει η ιστορία. Δώστε εσείς **το τέλος του διηγήματος**, λαμβάνοντας υπόψη (αν θέλετε) τις ενδείξεις που σας δίνει το ίδιο το κείμενο προς αυτή την κατεύθυνση. Να καταγράψετε το κείμενό σας σε ένα αρχείο **Google Doc**.

5η ομάδα: Να δημιουργήσετε ένα **βίντεο** με το εργαλείο **Photo Story 3** στο οποίο θα παρουσιάσετε εικόνες από γνωστά νατουραλιστικά έργα των εικαστικών τεχνών. Να αξιοποιήσετε το υλικό που συγκεντρώθηκε από τις δραστηριότητες τόσο της δικής σας όσο και των άλλων ομάδων.

6η ομάδα: Να **αποδώσετε θεατρικά** το διήγημα “Το μπουρίνι”. Να αξιοποιήσετε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ήρωα και να προσπαθήσετε να χρησιμοποιήσετε την ομιλία του θεσσαλικού κάμπου. Να καταγράψετε τη δραματοποίηση του κειμένου με **βιντεοκάμερα**.

Πρόσθετες πληροφορίες

Για την υλοποίηση του μικροσεναρίου είναι απαραίτητη η καλή συνεργασία μεταξύ των ομάδων και η διαμοίραση του υλικού που συγκεντρώνεται σε όλους τους μαθητές. Ο εκπαιδευτικός οφείλει να γνωρίζει πολύ καλά τη χρήση όλων των εργαλείων που προτείνει, ώστε να μπορέσει να βοηθήσει τους μαθητές του σε περίπτωση που δεν τα καταφέρνουν με κάποια από αυτά. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι συνεπείς ως προς τη διεκπεραίωση των

εργασιών που τους ανατίθενται στο σπίτι, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις στη συγκέντρωση του υλικού και στην τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας την αποψινή παρουσίαση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το παρόν μικροσενάριο αποτελεί, για την ώρα τουλάχιστον, απλώς μια πρόταση διδασκαλίας. Εκκρεμεί η εφαρμογή του στη σχολική τάξη σε πραγματικές συνθήκες, πράγμα που θα οδηγήσει σε επικοινωνητικές παρατηρήσεις και σχόλια για την αξιολόγηση και, φυσικά, την περαιτέρω βελτίωση του σεναρίου.